

KONVENSJON NR. 179 OM REKRUTTERING OG ARBEIDSFORMIDLING AV SJØFOLK

Den internasjonale arbeidsorganisasjons generalkonferanse, som Styret for Det internasjonale arbeidsbyrå har sammenkalt i Genève, og som har trådt sammen til sin 84. sesjon den 8. oktober 1996, og

som merker seg bestemmelsene i konvensjonen om sjømenns hyreavtaler, 1926, konvensjonen om foreningsfrihet og vern av organisasjonsretten, 1948, konvensjonen og rekommandasjonen om arbeidsformidlingen, 1948, konvensjonen om gjennomføring av prinsipper for organisasjonsretten og retten til å føre kollektive forhandlinger, 1949, rekommandasjonen om forhyring av sjømenn på skip som er registrert i utlandet, 1958, konvensjonen om diskriminering i sysselsetting og yrke, 1958, rekommandasjonen om sysselsettingsproblemer som oppstår p.g.a. teknisk utvikling ombord på skip, 1970, konvensjonen om minstealder for adgang til sysselsetting, 1973, konvensjonen og rekommandasjonen om kontinuitet i sjøfolks sysselsetting, 1976, konvensjonen om minstestandarder for handelsskip (revidert), 1987, konvensjonen om hjemreise for sjøfolk (revidert), 1987, og konvensjonen om arbeidstilsyn for sjøfolk, 1996, og

som minner om ikrafttredelsen av FNs havrettskonvensjon, 1982, den 16. november 1994, og

som har besluttet å vedta visse forslag om revisjon av konvensjonen om arbeidsformidling for sjøfolk, 1920, punkt 3 på dagsorden for sesjonen, og

som har bestemt at disse forslag skal gis form av en internasjonal konvensjon;

vedtar i dag, den 22. oktober 1996, følgende konvensjon som kan kalles konvensjonen av 1996 om rekruttering og arbeidsformidling for sjøfolk:

Artikkel 1

1. Etter denne konvensjonen:

1. betyr uttrykket «kompetent myndighet» statsråd, utpekt embets- og tjenestemann, departement eller annen myndighet med fullmakt til å fastsette forskrifter, pålegg eller annen instruks med lovs kraft når det gjelder rekruttering og arbeidsformidling av sjøfolk;
2. betyr uttrykket «rekrutterings- og formidlingstjeneste» enhver person, selskap, institusjon, organ eller annen organisasjon i offentlig eller privat sektor, som driver med rekruttering av sjøfolk på vegne av arbeidsgivere eller med formidling av sjøfolk til arbeidsgivere;
3. betyr ordet «rederi» eieren av skip eller enhver annen organisasjon, slik som driftsleder, agent eller totalbefrakter, som har påtatt seg ansvaret for driften av skipet etter rederiet og som ved overtakelse av slikt ansvar, har samtykket i å overta enhver medfølgende plikt og ansvar.
4. betyr uttrykket «sjøfolk» enhver person som oppfyller vilkårene for sysselsetting eller engasjement i enhver stilling ombord på et sjøgående skip annet enn et statlig skip som brukes til militære eller ikke-kommersielle formål.

2. I den grad den finner det gjennomførlig, etter å ha konsultert de representative organisasjonene av fiskebåteiere og fiskere, eventuelt av eiere av maritime mobile innretninger til sjøs og sjøfolk som tjenestegjør på slike innretninger, kan den kompetente myndigheten gjennomføre konvensjonens bestemmelser for fiskere eller for sjøfolk som tjenestegjør på maritime mobile innretninger til sjøs.

Artikkel 2

1. Bestemmelsene i denne konvensjonen skal ikke på noen måte anses for:

1. å hindre en medlemsstat i å opprettholde en gratis offentlig rekrutterings- og formidlingstjeneste for sjøfolk innen rammen av en politikk for å imøtekomme sjøfolks og rederiers behov, enten den inngår i eller blir koordinert med en offentlig arbeidsformidlingstjeneste for alle arbeidstakere og arbeidsgivere;
2. å pålegge en medlemsstat å etablere et system for drift av private rekrutterings- og formidlingstjenester.

2. Der hvor private rekrutterings- og formidlingstjenester er etablert eller skal etableres, skal de kun drives innen en medlemsstats territorium dersom de er i samsvar med et system for lisensiering eller sertifisering eller annen form for regulering. Dette systemet skal etableres, vedlikeholdes, tilpasses eller endres kun etter konsultasjon med rederiers og sjøfolks representative organisasjoner. Det skal ikke oppfordres til utilbørlig vekst i antallet av slike private rekrutterings- og formidlingstjenester.

3. Denne konvensjonen skal ikke innvirke på en medlemsstats adgang til å gjennomføre sine lover og forskrifter for skip som seiler under dens flagg, når det gjelder rekruttering og arbeidsformidling for sjøfolk.

Artikkel 3

Denne konvensjonen skal ikke på noen måte svekke sjøfolks adgang til å utøve grunnleggende menneskerettigheter, herunder fagforeningsrettigheter.

Artikkel 4

1. En medlemsstat skal, gjennom nasjonale lover eller gjeldende forskrifter:

1. sørge for at ingen gebyrer eller andre avgifter for rekruttering eller arbeidsformidling for sjøfolk bæres direkte eller indirekte, helt eller delvis, av sjøfolk; i denne forbindelsen skal omkostningene ved den nasjonale lovfestede legeundersøkelse, sertifikater, personlig reisedokument og den nasjonale sjøfartsbok ikke anses for å være «gebyrer eller andre avgifter for rekruttering»;
2. bestemme om og etter hvilke regler rekrutterings- og formidlingstjenester kan formidle eller rekruttere sjøfolk i utlandet;
3. angi, idet det tas behørig hensyn til retten til privatlivets fred og behovet for å beskytte fortrolige opplysninger, etter hvilke regler rekrutterings- og formidlingstjenester kan behandle sjøfolks personlige data, herunder innhente, oppbevare, sammenstille og formidle slik data til tredjemann;

4. bestemme etter hvilke regler bevillingen, sertifikatet eller tilsvarende godkjenning for en rekrutterings- og formidlingstjeneste kan suspenderes eller tilbakekalles i tilfelle brudd på relevante lover og forskrifter; og
5. angi, der det finnes et annet regulerende system enn et bevillings- eller sertifiseringssystem, etter hvilke regler rekrutterings- og formidlingstjenester kan drives, samt sanksjoner som kan anvendes i tilfelle brudd på slike vilkår.

2. En medlemsstat skal sørge for at den kompetente myndigheten:

1. fører nøye tilsyn med alle rekrutterings- og formidlingstjenester;
2. kun utsteder eller fornyer lisensen, sertifikatet eller tilsvarende godkjenning etter å ha verifisert at vedkommende rekrutterings- og formidlingstjeneste oppfyller kravene i nasjonale lover og forskrifter;
3. krever at ledelsen og personalet ved rekrutterings- og formidlingstjenester av sjøfolk skal ha tilfredsstillende opplæring med relevante kunnskaper om skipsfartsnæringen;
4. forbyr rekrutterings- og formidlingstjenester å ta i bruk midler, mekanismer eller lister beregnet på å hindre eller avskrekke sjøfolk fra å ta arbeid;
5. krever at rekrutterings- og formidlingstjenester treffe tiltak for å sikre, så langt det er praktisk mulig, at arbeidsgiveren har økonomiske midler til å beskytte sjøfolk mot å bli stående fast i en utenlandsk havn; og
6. sørger for å få etablert et sikringssystem som gjennom forsikring eller tilsvarende hensiktsmessige tiltak yter sjøfolk erstatning for økonomisk tap de kan lide som følge av at en rekrutterings- og formidlingstjeneste ikke oppfyller sine forpliktelser overfor dem.

Artikkel 5

1. Enhver rekrutterings- og formidlingstjeneste skal føre et register over samtlige sjøfolk rekruttert eller formidlet gjennom den, som skal gjøres tilgjengelig for inspeksjon ved den kompetente myndigheten.

2. Enhver rekrutterings- og formidlingstjeneste skal forsikre seg om at:

1. alle sjøfolk som rekrutteres eller formidles gjennom den er kvalifiserte og har de dokumenter som er påkrevd for de stillinger de er tiltenkt;
2. ansettelsesavtaler og vilkår er i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og kollektive avtaler;
3. sjøfolk blir informert om sine rettigheter og plikter i henhold til sine ansettelsesavtaler og vilkår forut for eller under mønstringsprosessen; og
4. det blir behørig lagt til rette for at sjøfolk får gått gjennom sine ansettelsesavtaler og vilkår forut for og etter at disse undertegnes og at de får en kopi av ansettelsesavtalen.

3. Punkt 2 ovenfor skal ikke ansees for å redusere rederiets eller skipsførerens forpliktelser og ansvar.

Artikkel 6

1. Den kompetente myndigheten skal sørge for at det finnes et tilfredsstillende apparat og prosedyrer for å undersøke, om nødvendig, klager vedrørende virksomheten til rekrutterings-

og formidlingstjenester, og involvere, der det er hensiktsmessig, representanter for rederier og sjøfolk.

2. Enhver rekrutterings- og formidlingstjeneste skal undersøke og behandle enhver klage vedrørende dens virksomhet og skal opplyse den kompetente myndigheten om uløste klager.

3. Når klager vedrørende arbeidsforhold eller levevilkår ombord på skip gjøres kjent for rekrutterings- og formidlingstjenester, skal de videresende slike klager til den rette myndigheten.

4. Konvensjonen skal ikke hindre sjøfolk i å bringe en klage direkte inn for den rette myndigheten.

Artikkel 7

Denne konvensjonen reviderer konvensjonen om arbeidsformidling for sjømenn, 1920.

Artikkel 8

De formelle ratifikasjoner av denne konvensjonen skal oversendes Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå til registrering.

Artikkel 9

1. Denne konvensjonen skal binde bare de medlemsstater i Den internasjonale arbeidsorganisasjon som har fått registrert sine ratifikasjoner hos Generaldirektøren.

2. Den skal tre i kraft 12 måneder eller den dag da to medlemsstaters ratifikasjoner er blitt registrert hos Generaldirektøren.

3. Deretter skal denne konvensjonen tre i kraft for enhver medlemsstat 12 måneder etter den dag da medlemsstatens ratifikasjon ble registrert.

4. En medlemsstats ratifikasjon av denne konvensjonen skal, fra den dag da den har trådt i kraft, innebære en øyeblikkelig oppsigelse av konvensjon nr. 9 om arbeidsformidling for sjøfolk av 1920.

Artikkel 10

1. Enhver medlemsstat som har ratifisert denne konvensjonen kan si den opp når 10 år er gått fra den dag da konvensjonen trådt i kraft, ved å sende melding om dette til registrering hos Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå. Slik oppsigelse trer ikke i kraft før ett år etter at den er blitt registrert.

2. Enhver medlemsstat som har ratifisert denne konvensjonen, og som ikke gjør bruk av den oppsigelsesrett som er fastsatt i denne artikkel innen ett år etter utgangen av den 10-årsperioden som er nevnt i foregående punkt, er bundet for ytterligere 10 år, og kan deretter si

opp denne konvensjonen ved utgangen av hver 10-årsperiode på de vilkår som er fastsatt i denne artikkel.

Artikkel 11

1. Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå skal underrette alle medlemsstater av Den internasjonale arbeidsorganisasjon om registreringen av alle ratifikasjoner og oppsigelser som er sendt ham av organisasjonenes medlemsstater.

2. Når Generaldirektøren underretter medlemsstatene i organisasjonen om registreringen av den andre ratifikasjon som er sendt ham, skal han gjøre medlemsstatene oppmerksom på hvilken dato konvensjonen vil tre i kraft.

Artikkel 12

Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå skal sende Generalsekretæren for De forente nasjoner fullstendige opplysninger om alle ratifikasjoner og oppsigelser som registreres av ham etter reglene i de foregående artikler, for registrering i samsvar med artikkel 102 i De forente nasjoners pakt.

Artikkel 13

Styret for Det internasjonale arbeidsbyrå skal, når de finner det nødvendig, legge fram for Arbeidskonferansen en melding om hvordan denne konvensjonen har virket og undersøke om det er ønskelig å sette spørsmålet om hel eller delvis revisjon av konvensjonen på konferansens dagsorden.

Artikkel 14

1. Dersom Arbeidskonferansen vedtar en ny konvensjon som helt eller delvis endrer denne konvensjonen og intet annet er bestemt i den nye konvensjonen, skal:

1. en medlemsstas ratifikasjon av den nye reviderte konvensjonen ipso jure innebære en øyeblikkelig oppsigelse av denne konvensjonen uten hensyn til reglene i artikkel 10 ovenfor, forutsatt at den nye, reviderte konvensjonen er trådt i kraft;
2. denne konvensjonen ikke lenger kunne ratifiseres av medlemsstatene fra den dag da den nye, reviderte konvensjonen trer i kraft.

2. Denne konvensjonen skal i alle tilfelle fortsatt være i kraft i sin nårværende form og med sitt nårværende innhold for de medlemsstater som har ratifisert den, men som ikke har ratifisert den reviderte konvensjonen

Artikkel 15

De engelske og franske versjoner av teksten i denne konvensjonen har lik gyldighet.